

Седмична колумна високог представника за БиХ, Кристијана Шварц-Шилинга: “Битна је будућност Босне и Херцеговине”

Битна је будућност Босне и Херцеговине

У понедељак и уторак, у Бриселу ће бити одржан састанак Управног одбора Савјета за имплементацију мира, којем ће присуствовати и представници власти у Босни и Херцеговини, предвођени Предсједништвом и премијером БиХ.

Доста тога је написано и речено о том састанку, а готово све се тичало будућности Канцеларије високог представника (Оффице оф тхе Хигх Репресентативе – ОХР). Међутим, нагласак би, у ствари, требало да буде на будућности Босне и Херцеговине. Перспектива четири милиона грађана ове земље бескрајно је важнија него перспектива једне међународне организације.

Размислимо шта будућност носи Босни и Херцеговини, па онда погледајмо на који начин ће одлуке које ће бити донесене следеће седмице у Бриселу помоћи да се осигура да будућност ове земље остане свијетла.

Данас је привреда Босне и Херцеговине у порасту; она је постала чланица Уговора о слободној трговини у Средњој Европи (Централ Еуропеан Фрее Траде Агреемент – ЦЕФТА), те НАТО-овог програма Партнерство за мир; а преговори о стабилизацији и придруживању са Европском унијом готово су приведени крају.

Али, готово сви се слажу да велик дио напретка који је постигнут не би био могућ без јаке улоге међународне

заједнице. Пуно више напретка било би постигнуто да су се лидери ове земље фокусирали на политику која би се заснивала на прагматичном консензусу, умјесто што су се упустили у међусобне борбе.

Учесници састанка који ће се следеће седмице одржати у Бриселу морају одлучити како на оптималан начин да наведу лидере ове земље да преузму пуну, стварну одговорност за функционалну политику, коју ће спроводити тако да грађанима што прије донесе стварне предности. То ће бити суштина разговора у Бриселу.

Можда ће одлука бити да је најбољи начин да се то постигне смањење међународног ангажмана. Међутим, јасно је да органи ове земље морају прихватити бољи приступ демократским процесима. Проблем влада које су се смјењивале у Босни и Херцеговини није у томе што оне немају идеја, него што немају дисциплине и прагматизма да барем неке од својих идеја претворе у дјелотворну политику.

На примјер, када је ријеч о економији, када би нови органи власти били у стању да донесу Закон о Државном фискалном вијећу и државни Закон о облигационим односима, те успоставе централизован систем за надзор над банкама – што би се све могло урадити у првој половини ове године – јасно би дали до знања потенцијалним инвеститорима да је Босна и Херцеговина земља у коју вриједи инвестирати и отворати нова радна мјеста. Све док се то не уради, инвеститори, а с њима и нова радна мјеста, и даље ће ићи негдје другдје.

Када би органи ове земље били у стању донијети те законе, њихов успјех имао би позитиван утицај на живот људи у овој земљи и дуго након што питање судбине ОХР-а буде заборављено.

Главни разлог за неуспјех досадашњих администрација да политику преточе у делотворне мјере лежи у нефункционалној природи административног и политичког система. Босна и Херцеговина има превише бирократије, а њен гломазни

административни апарат даје премало резултата.

Зато, поред усвајања новог приступа власти који би се заснивао на конструктивној политици, приоритет за прву половину 2007. мора бити да се покрену процеси рационализације парламентарног система, влада, и администрације, да се Устав Босне и Херцеговине усклади са европским демократским нормама, а извршним органима дају инструменти да ефикасно обављају свој посао.

На томе се мора радити, заједно са здруженим напорима да се испуне преостали услови – дакле, реструктурирање полиције, реформа јавне радио-телевизије и сарадња са Међународним кривичним судом за бившу Југославију – који ће омогућити потписивање Споразума о стабилизацији и придруживању са Европском унијом још ове године.

Питање сарадње са Хашким трибуналом и даље је међународна и дејтонска обавеза БиХ, која неће престати све док се сви оптуженици не нађу у Хагу.

Желим да скренем пажњу на ова кључна питања управо зато што ће у следећих неколико дана будућност ОХР-а доминирати медијским натписима. Будућност ОХР-а је важна, али питање које је заиста важно јесте будућност Босне и Херцеговине и њених грађана, те њихове шансе, као и шансе њихових сусједа, за европску будућност.

Кристијан Шварц-Шилинг је високи представник међународне заједнице и специјални представник Европске уније у Босни и Херцеговини.